

Het college van burgemeester en wethouders,

Overwegende dat:

- de gemeente een wettelijke plicht heeft om in bepaalde gevallen het leerlingenvervoer te bekostigen. Het gaat daarbij om het bekostigen van passend vervoer;
- het wenselijk is aanvullende beleidsregels vast te stellen op het gebied van leerlingenvervoer ten behoeve van de praktische uitvoerbaarheid van het leerlingenvervoer

Gelet op de Verordening leerlingenvervoer gemeente Bergen 2015 (hierna de verordening)

Mede gelet op titel 4.3 van de Algemene wet bestuursrecht;

Besluit vast te stellen de volgende:

Beleidsregels leerlingenvervoer gemeente Bergen 2015

Algemeen

1. Uitgangspunten

Bij de uitvoering van de verordening hanteren we de volgende uitgangspunten:

- de gemeente stelt ouders in staat het vervoer zelf te regelen (dus meer faciliteren dan organiseren). Zelfredzaamheid en eigen kracht is een aantal belangrijke grondbeginselen. Ouders kunnen hun verantwoordelijkheden niet op- of overdragen aan de gemeente. De wettelijke regeling, noch de gemeentelijke verordening doet hier iets aan af;
- er wordt gekeken naar mogelijkheden van de leerling en het systeem, in plaats van de beperkingen (bekostiging van het openbaar vervoer is de regel en aangepast vervoer de uitzondering, maar blijft bestaan voor wie dat echt nodig heeft);
- vergoeding vindt plaats op basis van kosten van het openbaar vervoer naar de dichtstbijzijnde, voor die leerling toegankelijke school van:
 - o soort: soort school waarop een leerling is aangewezen op grond van lichamelijke, verstandelijke, zintuiglijke handicap of psychische handicap (orthopedagogisch/orthodidactisch)
 - o richting: de school van de verlangde godsdienst of levensbeschouwelijke richting (diverse onderwijskundige concepten zoals Montessori, Dalton en dergelijke worden niet (meer) als richting aangemerkt).
- de vervoersregeling moet betaalbaar zijn.

2. De hoogtepunten van de verordening

Vervoersvoorzieningen zijn er in verschillende verschijningsvormen. In **het primair onderwijs** kennen we 4 vormen:

- bekostiging aan ouders op basis van de kosten voor het openbare vervoer/vervoer per fiets voor de leerling, indien de afstand van de woning naar de dichtstbijzijnde, toegankelijke school meer is dan 6 km;
- de bekostiging van de kosten van het openbaar vervoer/vervoer per fiets ten behoeve van de begeleider (indien de leerling jonger is dan 9 en niet in staat om zelfstandig het openbaar vervoer/ de fiets te gebruiken of indien de leerling door een structurele lichamelijke, verstandelijke, zintuiglijke of psychische handicap niet zelfstandig met OV/fiets kan);
- aangepast vervoer, indien: a. de leerling met het openbaar vervoer naar school of terug meer dan 1,5 uur onderweg is en de reistijd door het aangepast vervoer met tot 50% of minder van de reistijd kan worden teruggebracht, b. openbaar vervoer ontbreekt en de leerling kan niet fietsen (al dan niet onder begeleiding), c. begeleiding door de ouders niet of haast onmogelijk is (ernstige benadeling) (invulling redelijkerwijs van ouders te vergen inspanning) en d. de leerling gelet op de structurele lichamelijke, verstandelijke, zintuiglijke, of psychische handicap niet in staat is van het openbaar vervoer gebruik te maken (al dan niet met begeleiding);
- bekostiging op basis van de kosten van eigen vervoer. Indien er aanspraak bestaat op een vervoersvoorziening, kan het college de ouders op aanvraag toestaan een of meer leerlingen zelf te vervoeren of te laten vervoeren.

In het **voortgezet onderwijs** kennen we 3 vormen:

- bekostiging aan ouders van een leerling die het VO volgt op basis van de kosten van het openbaar vervoer en een begeleider, indien de leerling door een structurele lichamelijke, verstandelijke, zintuiglijke of psychische handicap niet zelfstandig van het OV of de fiets gebruik kan maken.
- aangepast vervoer (onder dezelfde condities als voor het primair onderwijs)
- bekostiging op basis van de kosten van eigen vervoer. Indien er aanspraak bestaat op een vervoersvoorziening, kan het college de ouders op aanvraag toestaan een of meer leerlingen zelf te vervoeren of te laten vervoeren.

Uitwerking artikelen

1. Berekening afstand per fiets (basis: artikelen 1, 10, 11 en 17 van de verordening)

Indien een fietsvergoeding wordt toegepast, wordt bij de toetsing van de aanvraag de kortste, veilige route gemeten via de routeplanner op www.anwb.nl. Als de afstand tussen de woning en de school zes kilometer of korter is, wordt bij de beschikking op de aanvraag een uitdraai meegestuurd ter onderbouwing van de weigering.

Het college gaat bij de bekostiging uit van de goedkoopste en meest geschikte mogelijkheid van vervoer. Vervoer dat op grond van de verordening wordt bekostigd, dient naar objectieve maatstaven gerekend zowel adequaat te zijn voor de leerling als de meest goedkope voorziening voor de gemeente.

2. Berekening van de afstand per auto (basis: artikelen 1, 13 en 19 van de verordening)

De gemeente kan toestemming verlenen om hun kind zelf met de auto naar school te brengen. Voor het bepalen van de afstand tussen het woonadres en het schooladres maakt het college gebruik van de routeplanner op www.anwb.nl; hierbij wordt gebruik gemaakt van de optie 'kortste route', waarna het gemiddelde van zowel de heen- als terugreis wordt vastgesteld. Het door deze routeplanner aantal gerekende kilometers is voor het college uitgangspunt bij de beoordeling van de aanvraag en voor de bekostiging van leerlingenvervoer.

3. Vaststellen van de reistijd (basis: artikelen 1, 10 11, 12, 17 en 18 van de verordening)

Het vaststellen van de reistijd per openbaar vervoer vindt plaats op basis van de Reisinformatiegroep via www.9292.nl; voor het vaststellen van de reistijd per aangepast vervoer wordt de vervoerder geraadpleegd.

4. Vaststellen kosten openbaar vervoer (basis: artikelen 10, 11, 12, 17 en 19 van de verordening)

Het vaststellen van de kosten van openbaar vervoer en de daaraan gerelateerde vergoeding vindt plaats op basis van de door de beschikbaar gestelde informatie op www.9292.nl.

Bepaalde doelgroepen kunnen bij de NS kosteloos een OV-begeleiderskaart aanvragen. Het college vergoedt geen vergoeding voor begeleiding als de ouders aanspraak kunnen maken op de OV-begeleiderskaart. De OV-begeleiderskaart kan gebruikt worden in vrijwel alle treinen en bussen (zie <http://www.ns.nl/reizigers/reisinformatie/informatie/reizen-met-een-functiebepanking/de-ov-begeleiderskaart.html>). Indien aan de leerling de OV-begeleiderskaart niet wordt verstrekt, dient de verklaring van de NS waaruit dit blijkt, aan het college te worden verstrekt. Indien de NS de OV-begeleiderskaart niet verstrekt en de leerling op basis van de 'verordening leerlingenvervoer gemeente Bergen 2015' aanspraak kan maken op vergoeding van de kosten van een begeleider in het OV, zal het college deze vergoeding toekennen.

5. Vaststellen kosten auto

Voor het berekenen van de vergoeding van kilometerprijzen wordt gebruik gemaakt van de bedragen afgeleid uit de reisregeling binnenland. In 2014 geldt op grond van deze regeling voor eigen auto een bedrag van €0,37 per kilometer. Het genoemde bedrag wordt uitgekeerd voor de kilometers die de leerling aflegt.

Als de leerling van het primair in staat is om van het openbaar vervoer gebruik te maken wordt vergoed volgens "4. Vaststellen kosten openbaar vervoer, waarbij er ook een vergoeding geldt voor een suggestieve begeleider als het kind jonger is dan 9 jaar.

5. Schooltijden (basis artikel 1 en 3 van de verordening)

Voor de bepaling van het recht op leerlingenvervoer wordt aangesloten op de schoolgids van de betreffende school.

- *afwijkende schooltijden*
uitsluitend indien de structurele handicap van een leerplichtige leerling ervoor zorgt dat slechts een deel van het onderwijsprogramma kan worden gevolgd, dient in voorkomende gevallen tijdens de schooltijd vervoerd te worden. Alleen als er sprake is van toestemming van de leerplichtambtenaar, wordt op een afwijkende tijd vervoer geleverd. De vervoerder die de gemeente heeft gecontracteerd zal in het kader van de efficiëntie zoveel mogelijk proberen de leerlingen met afwijkende schooltijden van één of meerdere scholen gezamenlijk te vervoeren.
- *stagevervoer*
is de stage een onderdeel van het onderwijsprogramma en krijgt de leerling dagelijks leerlingenvervoer naar de school, dan bestaat in beginsel aanspraak op leerlingenvervoer naar stageadres. De gemeentelijke contactpersoon kan van de contactpersoon van school verlangen, dat deze inspanning verricht om een stageadres te vinden dat zich op de route van het leerlingenvervoer bevindt.

Aangepast vervoer naar stageadressen vindt niet plaats tijdens het weekend en gedurende de vakanties.

6. Woning (artikel 1 en 6 van de verordening)

Onder 'woning' wordt verstaan: de plaats waar de leerling structureel en feitelijk verblijft. Met andere woorden, de plaats van waaruit het kind de school bezoekt. In deze is het niet relevant in welke gemeente de ouders en/of kind staan ingeschreven.

- *Tweede adres*
De gemeente Bergen accepteert maximaal 1 adres als structurele verblijfplaats. Naast deze structurele verblijfplaats wordt er tevens één opvangadres naast het huisadres toegestaan. Er moet wel sprake zijn van een terugkerend patroon. Tevens wordt gekeken naar de belasting van de overige kinderen in ditzelfde vervoer. Als het afzetten bij het tweede adres grote gevolgen heeft voor de reistijd van de andere leerlingen in het combivervoer dan wordt negatief beslist op de aanvraag vervoer naar een tweede adres.
- *Gescheiden ouders*
Een kind van gescheiden ouders kan twee woningen hebben in de zin van de verordening. Wanneer er bijvoorbeeld sprake is van co-ouderschap, woont het kind bij twee ouders en heeft dus twee hoofdverblijven. Waar de leerling staat ingeschreven doet niet ter zake; doorslaggevend is de feitelijke verblijfplaats van de leerling. Om aanspraak te maken op bekostiging van leerlingenvervoer moeten beide ouders, voor de

dagen dat het kind doordeweeks bij hen verblijft, een aanvraag indienen bij de gemeente waar hij of zij woonachtig is. Het moet gaan om vaste dagen in de week of een terugkerend patroon van dagen.

- *Tijdelijk verblijf/crisisopvang*

De hoofdregel is dat daar waar de leerling feitelijk verblijft door de ouders/verzorgers een aanvraag wordt ingediend. Deze gemeente toetst deze aanvraag aan de verordening.

Uitzondering op deze hoofdregel, als:

- o Het kind van het leerlingenvervoer gebruik maakt in de gemeente Bergen;
- o een korte periode (**maximaal zes weken**) in een andere gemeente verblijft;
- o er geen sprake is van vakantie;
- o de oude school blijft bezoeken, en:
- o zeker is, dat het kind na die korte periode terugkeert naar de gemeente Bergen.

7. Structurele en tijdelijke handicap

Er is onderscheid te maken in structurele en tijdelijke handicap. De gemeente is alleen verantwoordelijk voor vervoer van structureel gehandicapte leerlingen. De gemeente Bergen spreekt van een structurele handicap als het langer duurt dan drie maanden. Bewijsstukken kunnen worden gevraagd bij ouders.

8. Redelijkerwijs te vergen inzet van ouders (basis: artikelen 12, 18 en 24 van de verordening)

Op grond van de wetgeving dient er rekening te worden gehouden met van de ouders redelijkerwijs te vergen inzet. Indien het begeleiden van een leerling door de ouders of andere onmogelijk is, dan wel tot ernstige benadeling van het gezin zou leiden, kan de ouder worden vrijgesteld van begeleiding en kan aangepast vervoer worden toegekend. Dit is het geval indien:

- de ouder van een eenoudergezin c.q. in een vergelijkbare situatie verkeren kan/kunnen aantonen dat hij/zij niet langer zijn/haar werk kan uitoefenen als hij/zij zorg moet dragen voor de begeleiding naar school van zijn/haar kind;
- er sprake is van een eenoudergezin c.q. vergelijkbare situatie waar nog een ander kind is dat, gelet op de leeftijd en verkeersomstandigheden, niet geacht kan worden zelfstandig naar school te gaan. Ook staat vast dat de ouder de begeleiding niet kan combineren met het naar school brengen en halen van het andere kind. van en naar school brengen;
- er structurele medische redenen zijn die langer van zes maanden duren en die ouders belemmeren hun kind te begeleiden. Dit moet worden vastgesteld met een verklaring door een medisch deskundige, niet zijnde de eigen huisarts;

- de reistijd van de begeleidende ouders/verzorger, om de betrokken leerling naar school te begeleiden meer dan vier uur per dag in beslag neemt (45 minuten enkele reisafstand).

9. Eigen bijdrage (basis artikelen 14 en 15 van de verordening)

- *Drempelbedrag*

aan de ouders van een leerling die een school voor PO of een speciale school voor PO bezoekt, waarvan het inkomen samen meer bedraagt dan € 24.300, - wordt een drempelbedrag in rekening gebracht (CBS indexcijfers CAO-lonen). Dit betekent dat er slechts een vervoersvoorziening wordt verstrekt als de vervoerskosten, de kosten van het openbaar vervoer over de eerste zes km te boven gaan. Het drempelbedrag is bedoeld om ouders verantwoordelijk te laten zijn voor een bepaald deel van de kosten van het vervoer. Het bedrag wordt per leerling in rekening gebracht.

Het drempelbedrag is in de gemeente Bergen €520, -. Dit bedrag wordt berekend op basis van de kosten van een regionaal sterabonnement vermenigvuldigt met het aantal maanden per jaar, dat onderwijs wordt gevolgd (10 maanden). Er van uitgaande dat een 2 sterrenabonnement noodzakelijk is. Maar dat moet per geval worden bekeken. Als een 1 sterabonnement toereikend is, is de hoogte van het drempelbedrag €320, -

Bron is www.9292.nl

<http://9292.nl/prijzen-en-abonnementen/stads-en-streekvervoer/abonnementen/randstad-noord-zone-abonnement#>

Indien het verzamelinkomen van ouders minder dan € 24.300, - bedraagt, tonen ouders dit aan door het overleggen van een IB60 formulier. Dit geldt ook als de partner van een ouder niet de andere ouder van het kind is of als ouders/verzorgers zijn gescheiden.

- Indien het college ouders het vervoer zelf laat verzorgen, betalen de ouders van een leerling per leerling per schooljaar een eigen bijdrage die gelijk is aan de kosten van het openbaar vervoer over de eerste 6 km vanaf huis tot aan de dichtstbijzijnde toegankelijke school.

Het drempelbedrag is niet van toepassing op gehandicapte leerlingen, die aangewezen zijn op aangepast vervoer.

- *Inkomensafhankelijke bijdrage*

Als de afstand van de woning tot de dichtstbijzijnde toegankelijke school voor primair onderwijs meer dan 20 km is, wordt de vastgestelde bekostiging verminderd met een eigen bijdrage van de ouders (de hoogte van de eigen bijdrage is afhankelijk van de financiële draagkracht van ouders). De hoogte van de eigen bijdrage is een in de verordening vastgelegd bedrag. Het aantal kilometers wordt bepaald aan de hand van de routeplanner op www.anwb.nl.

Bij aangepast vervoer is geen sprake van een eigen bijdrage.

De inkomensafhankelijke bijdrage wordt per gezin geheven.

Het drempelbedrag en inkomensafhankelijke bijdrage kunnen naast elkaar worden geheven, indien de ouders aan beide basisvoorwaarden voldoen.

- *Verleggen peiljaar*

Het peiljaar voor de eigen bijdrage is het leerlingenvervoer (twee jaar voor 1 juni) kan worden verlegd, indien het inkomen van de ouders/verzorgers in de periode tussen het peiljaar en het jaar van de aanvraag structureel (met 15% of meer) is gedaald. Dit kan op basis van de hardheidsclausule (artikel 24). Dit kan alleen voor het begin van het schooljaar.

10. VO-leerlingen (basis artikel 17 van de verordening)

Op grond van de nieuwe modelverordening leerlingenvervoer kunnen leerlingen die voortgezet (speciaal) onderwijs volgen slechts aanspraak maken op een vervoersvoorziening in de vorm van aangepast vervoer (per taxi of taxibusje) als zij wegens hun handicap niet of niet zelfstandig van het openbaar vervoer gebruik kunnen maken. De voorziening kan bestaan uit: 1. OV-vergoeding incl. begeleiding, 2. aangepast vervoer en 3. bekostiging eigen vervoer.

In de gemeenten Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo is besloten om de verordening te verruimen. Daartoe is aan artikel 17 lid 2 toegevoegd. Dit lid bepaalt dat: *indien de leerling een school voor voortgezet speciaal onderwijs bezoekt en zelfstandig van het openbaar vervoer of de fiets gebruik kan maken verstrekt het college bekostiging indien de afstand van de woning naar de dichtstbijzijnde voor hem toegankelijke school meer dan 12 km bedraagt.*

Dit betekent:

1. dat een deel van de leerlingen die op grond van de huidige verordening nog een vergoeding/voorziening krijgen, hiervoor op basis van de nieuwe verordening niet meer in aanmerking komen. Het gaat hierbij om de leerlingen die zelfstandig kunnen reizen en die op minder dan 12 kilometer van school wonen;
2. voor de leerlingen die verder dan 12 kilometer van school af wonen en die zelfstandig (of onder begeleiding) kunnen reizen met OV en/of fiets de kosten wel worden vergoed;
3. de leerlingen die niet zelfstandig kunnen reizen blijven aanspraak maken op een vervoersvoorziening.

Toets

Verzelfstandiging is dus een belangrijk uitgangspunt van de nieuwe verordening leerlingenvervoer. Om te kunnen indiceren wie van de bestaande en nieuwe jongeren in het voortgezet speciaal onderwijs voldoende zelfstandig zijn, zal een toets in de toegang plaatsvinden. Er zal een gesprek plaatsvinden met de ouders en jongere die het voortgezet onderwijs (gaat) volgt (volgen). In dit gesprek wordt gestimuleerd dat de jongere niet meer afhankelijk is, maar zelfstandig naar school kan. Om dit te realiseren kan hulp worden geboden,

bijvoorbeeld in de vorm van begeleiding bij het leren reizen met OV of fiets. Het stimuleren van de eigen kracht van de jongere staat voorop, met als doel deze jongeren te helpen in zijn/haar maatschappelijke ontwikkeling.

Een uitkomst van het gesprek kan ook zijn dat de leerling niet in staat kan worden geacht zelfstandig of onder begeleiding te reizen. In dat geval wordt een vervoersvoorziening in de vorm van aangepast vervoer toegekend. Er zullen jongeren blijven, die aangewezen zijn op een vervoersvoorziening. De gemeente blijft er voor die groep.

Mogelijk scenario verzelfstandiging

Om ouders en jongeren te stimuleren verstrekt het college een vergoeding van 100% voor de kosten van het OV gedurende het eerste schooljaar dat het kind zelfstandig reist. In het tweede schooljaar dat het kind zelfstandig reist, wordt een vergoeding van 50% van de kosten van het openbaar vervoer verstrekt. Daarna vervalt te regeling.

Het is denkbaar dat er, om dit te realiseren, (tijdelijk) een steunstructuur wordt gefaciliteerd. Er valt dan te denken aan:

- begeleiding van de kinderen van en naar school;
- advisering van de ouders bij de organisatie van het vervoer;
- fiets- en/of verkeerstraining.

Dit moet nog verder worden uitgewerkt. Samenwerking met ouders en scholen is van doorslaggevend belang.